

**Комунальний заклад Львівської обласної ради
«Самбірський фаховий педагогічний коледж
імені Івана Филипчака»**

 ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор коледжу
Володимир ВАНТУХ
24 листопада 2023 р.

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО СИСТЕМУ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ
АКАДЕМІЧНОГО ПЛАГІАТУ
В КОМУНАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
«САМБІРСЬКИЙ ФАХОВИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ КОЛЕДЖ
ІМЕНІ ІВАНА ФИЛИПЧАКА»**

ОБГОВОРЕНО І СХВАЛЕНО
на засіданні педагогічної ради
Протокол №2 від 24.11.2023 р.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про запобігання академічному плагіату та порядок перевірки робіт у КЗЛОР «Самбірський фаховий педагогічний коледж імені Івана Филипчака» розроблено відповідно до Закону України «Про освіту», Закону України «Про фахову передвищу освіту», Закону України «Про авторське право і суміжні права» та інших нормативно-правових актів з метою запобігання, поширення та виявлення плагіату в виконанні письмових робіт; підвищення рівня культури щодо етичного використання результатів досліджень; розвитку навичок коректної роботи з джерелами інформації; дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань; активізації самостійної та індивідуальної творчої роботи при створенні авторського твору та відповідальності за порушення загальноприйнятих правил цитування.

1.2. Положення є складником системи управління якості коледжу, визначає основні поняття щодо забезпечення принципів академічної доброчесності та встановлює порядок перевірки робіт на плагіат у КЗЛОР «Самбірський фаховий педагогічний коледж імені Івана Филипчака».

2. ОСНОВНІ ТЕРМІНИ ТА ПОНЯТТЯ

Академічна доброчесність - це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Автор - фізична особа, яка своєю творчою працею створила твір.

Твір (робота) - результат наукової чи навчально-методичної діяльності конкретної особи (чи у співавторстві), представлена на паперових носіях або в електронному вигляді у мережі Інтернет чи оприлюднена на офіційному web-сайті Коледжу (монографія, підручник, навчальний посібник, стаття, тези, автореферат і рукопис дисертації (дисертаційна робота), дипломна робота, курсова робота чи проєкт, реферат, есе, контрольна робота тощо).

Цитата - порівняно короткий уривок з літературного, наукового чи будь-якого іншого опублікованого твору, який використовують дослівно з обов'язковим посиланням на його автора та джерела цитування іншою особою у своєму творі з метою зробити зрозумілішими свої твердження або для покликання на погляди іншого автора в автентичному формулюванні.

Сервіс пошуку плагіату - автоматизована система перевірки текстів на наявність збігів із текстовими документами, які оприлюднені у відкритих джерелах та/або розміщені в базі коледжу.

3. ОСНОВНІ ВИДИ ПОРУШЕНЬ

До основних порушень академічної доброчесності відносяться: (Ст. 42, Ч.4 Закону України «Про освіту»):

Плагіат - оприлюднення (опублікування) повністю або частково чужого твору під іменем особи, яка не є автором цього твору.

Академічний плагіат - оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства.

Різновиди плагіату:

- видання виконаної роботи іншого автора за свою без внесення в неї жодних змін та належного оформлення цитування;
- копіювання значної частини чужої роботи в свою без внесення в запозичене жодних змін та належного оформлення цитування;
- представлення суміші власних та запозичених аргументів без належного цитування;
- внесення незначних правок у скопійований матеріал (переформулювання речень, зміна порядку слів в них тощо) та без належного оформлення цитування;
- компіляція - створення значного масиву тексту шляхом копіювання із різних джерел без внесення в нього правок, посилань на авторів та «маскуванням» шляхом написання перехідних речень між скопійованими частинами тексту.
- цитата - порівняно короткий уривок з наукового, методичного або будь-якого іншого опублікованого твору, який використовується обов'язковим посиланням на його автора і джерела цитування, іншою особою у своєму творі з метою зробити зрозумілішими свої твердження, зафіксувати аналогічні рішення для подальшої модернізації, продемонструвати попередні результати досліджень інших авторів або для посилання на погляди іншого автора в автентичному

формулюванні.

Самоплагіат - оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих результатів як нових результатів.

Компіляція - процес написання роботи, твору, наукової праці на підставі чужих матеріалів без самостійного поглибленого дослідження (вивчення) проблеми та опрацювання джерел без внесення в нього правок, з посиланням на авторів та «маскуванням» шляхом написання перехідних речень між скопійованими частинами тексту.

Списування - виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;

Обман - надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;

Академічне шахрайство - використання під час контрольних заходів непередбачених допоміжних матеріалів та/або технічних засобів, проходження процедур контролю результатів навчання підставними особами, подавання як результатів власної праці творів, виконаних іншими особами, у тому числі на замовлення.

4. ДОТРИМАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

4.1. Дотримання академічної доброчесності педагогічними працівниками

Коледжу передбачає:

- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну (науково-педагогічну) діяльність;

4.2. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної

(наукової) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Будь-який текстовий фрагмент обсягом від речення і більше, відтворений в тексті наукової роботи без змін, з незначними змінами, або в перекладі з іншого джерела, має супроводжуватися посиланням на це джерело. Винятки допускаються лише для стандартних текстових кліше, які не мають авторства та/чи є загальноновживаними.

Якщо цитата з певного джерела наводиться за першоджерелом, в тексті роботи має бути наведено посилання на першоджерело. Якщо цитата наводиться не за першоджерелом, в тексті роботи має бути наведено посилання на безпосереднє джерело цитування («цитується за: »).

Будь-яка наведена в тексті роботи науково -технічна інформація має супроводжуватися чітким вказуванням на джерело, з якого взята ця інформація. Винятки припускаються лише для загальновідомої інформації, визнаної всією спільнотою фахівців відповідного профілю.

5. ПРОФІЛАКТИЧНІ ЗАХОДИ ЩОДО ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ ПЛАГІАТУ

5.1. Педагогічні та науково-педагогічні працівники Коледжу, що здійснюють науково-методичну діяльність, здобувачі освіти беруть на себе відповідальність щодо коректної роботи із джерелами інформації; за дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань; за порушення загальноприйнятих правил цитування.

5.2. З метою стимулювання здобувачів освіти усіх форм навчання до самостійного виконання письмових робіт у Коледжі є обов'язковими такі заходи:

- захист дипломних робіт, творчих робіт (проектів) здійснюється публічно;
- результати дипломних робіт, творчих робіт (проектів) підлягають обговоренню на засіданнях циклових комісій та можуть бути представлені у вигляді тез/наукових статей в наукових виданнях;
- результати наукових досліджень систематично заслуховуються на засіданнях циклових комісій, науково-методичних семінарах, засіданнях пошукових груп, круглих або дискусійних столів.

5.3. Попередження плагіату в освітньому середовищі коледжу здійснюється шляхом проведення комплексу профілактичних заходів, які полягають в:

- інформуванні здобувачів освіти, викладачів про необхідність дотримання правил академічної етики та підвищення відповідальності за дотриманням норм цитування;
- ознайомленні здобувачів освіти, викладачів із цим Положенням через офіційний вебсайт Коледжу.

5.4. Профілактика плагіату в Коледжі здійснюється шляхом:

- навчання здобувачів освіти грамотному викладенню своїх думок та правилам цитування;
- ознайомлення здобувачів освіти з науковою етикою та етичними проблемами, що виникають в процесі наукового дослідження;
- пояснення здобувачам освіти, що творча робота має бути індивідуальною, унікальною, а також повністю розкривати задану тему за передбаченим планом;
- забезпечення освітнього процесу великим вибором тематик з вузькою і актуальною специфікою, що дозволить значно зменшити відсоток плагіативних робіт;
- забезпечення поетапної звітності, оскільки однією з причин плагіату є неправильно організований час на виконання творчого завдання.

6. ПЕРЕЛІК РОБІТ ТА ПОРЯДОК ЇХ ПЕРЕВІРКИ НА АКАДЕМІЧНИЙ ПЛАГІАТ

6.1. В Коледжі перевірці на академічний плагіат підлягають навчальні та кваліфікаційні роботи здобувачів освіти коледжу (дипломні роботи, творчі роботи (проекти), курсові роботи), науково-методичні праці (підручники, посібники та навчальні посібники, методичні розробки), монографії та інші роботи. Організацію перевірки вищезазначених матеріалів здійснюють керівники робіт, автори праць.

6.2. Перевірка на академічний плагіат здійснюється на етапі представлення матеріалів робіт для розгляду керівникам письмових робіт. Керівник письмової роботи несе відповідальність за проведення перевірки роботи на наявність плагіату.

6.3. Педагогічні, науково-педагогічні працівники та здобувачі фахової передвищої освіти коледжу, які не згодні з висновком керівника кваліфікаційної роботи, дипломної роботи, творчої роботи, курсової роботи мають право на апеляцію.

6.4. Роботи, що підлягають перевірці на плагіат, надаються автором (авторами) в електронному вигляді у представлених форматах: .doc, .docx, .rtf.

Електронний варіант письмової роботи надається повністю, включаючи титульний аркуш та всі додатки.

6.5. Положенням встановлюються такі показники оригінальності текстів:

- текст вважається оригінальним (висока унікальність), робота допускається до захисту або опублікування - понад 50-85%;
- оригінальність задовільна (середня унікальність), слід пересвідчитись у наявності посилань на першоджерела, робота потребує доопрацювання та

повторної перевірки - 35%- 50%;

- оригінальність незадовільна (низька унікальність), слід пересвідчитись у наявності посилань на першоджерела, робота потребує доопрацювання та повторної перевірки - 25%- 35%;

- оригінальність незадовільна (низька унікальність), слід пересвідчитись у наявності посилань на першоджерела, робота відхиляється без права подальшого розгляду - менше 20%.

6.6. Наявність помилок у роботі не повинна перевищувати межу 15%.

6.7. У випадку типових дипломних, творчих та інших робіт межа максимального збігу з однією роботою не повинна перевищувати 50%.

Класифікацію робіт здійснює керівник та підтверджує це на засіданні циклової комісії (надає витяг з протоколу засідання циклової комісії).

6.8. Виявлені у тексті твору запозичення вважаються правомірними, якщо вони є:

- власними назвами;

- індивідуальними найменуваннями окремих одиничних об'єктів, у т.ч. найменуваннями установ, назвами праць, що досліджувалися у творі, бібліографічними посиланнями на джерела тощо;

- усталеними словосполученнями, що характерні для певної сфери знань;

- належним чином оформлені цитування;

- самоцитування - фрагменти тексту, що належать автору твору, опубліковані або оприлюднені в електронній формі ним у інших творах.

6.9. При наданні науковому керівнику письмової роботи студенти усіх форм навчання, письмові роботи яких підлягають перевірці системою, заповнюють і підписують заяву за встановленою формою, якою підтверджується факт відсутності в письмовій роботі запозичень з друкованих та електронних джерел третіх осіб, не підкріплених відповідними посиланнями, та факт про інформованості про можливу відповідальність у випадку виявлення плагіату. Відмова у належному заповненні та підписанні заяви автоматично тягне за собою недопущення письмової роботи до захисту.

6.10. Після проведення перевірки письмової роботи на академічний плагіат складається відповідний висновок, який надається автору (авторам). Висновок (довідка) надається автору (авторам) у письмовому вигляді та обов'язково додається до письмової роботи при її подачі до розгляду (захисту). При прийнятті рішення враховується специфіка роботи, що перевіряється на наявність академічного плагіату (спеціальність), вид роботи (стаття, навчальний посібник, методична розробка, кваліфікаційна робота, навчальна робота тощо) та її унікальність.

7. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ДОПУЩЕННЯ ПЛАГІАТУ

Плагіат у роботах кваліфікується як порушення академічної доброчесності й тягне за собою академічну відповідальність. Відповідальність за плагіат у роботах покладається на автора (авторів у випадку співавторства) та/або особу, яка сприяла діям, що можуть бути кваліфіковані як порушення академічної доброчесності (у тому числі наукового керівника).

Виявлення фактів плагіату в роботах під час освітнього процесу здійснюють викладачі (у межах дисциплін, які вони викладають), керівники (дипломних, творчих), курсових робіт (проектів), здобувачі фахової передвищої освіти:

Виявлення фактів плагіату в навчально -методичних роботах може бути здійснене керівниками структурних підрозділів, головою методичної ради.

У разі виявлення плагіату в роботах, які пов'язані з виконанням завдань під час вивчення навчальних дисциплін, викладач зобов'язаний вжити до автора роботи один із таких заходів :

- зниження результату оцінювання або цілковите анулювання оцінки за цей вид роботи;
- повторне виконання виду роботи;
- призначення додаткових контрольних заходів.

У разі виявлення плагіату в курсовій роботі або дипломній, творчій роботі керівник зобов'язаний письмово повідомити про це завідувача відділення.

У випадку виявлення за результатами перевірки роботи незначних технічних помилок, наявності фраз, цитат, без належного оформлення посилання на першоджерело, робота може бути повернута авторові на доопрацювання з можливістю проведення повторної перевірки.

У випадку виявлення за результатами перевірки факту навмисних текстових та ілюстративних спотворень, спроб укриття запозичень, допущення фальсифікацій, фабрикацій, наявності в роботі ідей та наукових результатів, отриманих іншими авторами, роботу не допускають до захисту, а також вона не може бути рекомендована до друку. У такому випадку автор роботи та/або особа, яка сприяла порушенню академічної доброчесності, притягаються до академічної відповідальності. Рішення про недопуск роботи до захисту через наявність плагіату приймають за присутності автора роботи і зазначають у протоколі засідання комісії.

Навчально-методичні та наукові роботи, у яких виявлено плагіат, не можуть бути рекомендовані до друку в жодному разі.

У разі незгоди з рішенням особи або комісії, яка призначає конкретний вид академічної відповідальності, особа, щодо якої висунуто звинувачення в порушенні академічної доброчесності чи плагіаті, має право на апеляцію.

8. ПОРЯДОК ПОДАННЯ АПЕЛЯЦІЇ ТА ЇЇ РОЗГЛЯД

8.1. У випадку незгоди з висновком (довідкою) автор має право у триденний термін з моменту виявлення плагіату подати письмову апеляційну заяву на ім'я заступника директора з навчальної роботи.

8.2. Для розгляду апеляційної заяви створюється апеляційна комісія, персональний склад якої формується розпорядженням заступника директора з навчальної роботи з найбільш досвідчених та авторитетних викладачів (загальний склад не більше 5 осіб).

8.3. Голова апеляційної комісії проводить засідання у тижневий термін з моменту виходу розпорядження заступника директора з навчальної роботи про створення апеляційної комісії. Про дату та час проведення засідання заявник попереджається щонайменше за два дні. Якщо заявник не з'являється на засідання апеляційної комісії, питання розглядається за його відсутності.

8.4. У випадку необхідності отримання додаткової уточнюючої інформації засідання апеляційної комісії може проводитись у декілька етапів з розривом не більше трьох робочих днів.

8.5. Сумніви, що виникають у членів апеляційної комісії, трактуються на користь особи, твір якої розглядається апеляційною комісією.

8.6. За результатами засідання апеляційна комісія формує висновки, які підписує голова апеляційної комісії, її члени та заявник, зазначаючи «З висновками апеляційної комісії погоджуюсь». Висновки апеляційної комісії щодо академічного плагіату (копіляцій) у творах здобувачів освіти зберігаються у навчальній частині.

9. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

9.1. Положення поширюється на всі структурні підрозділи Коледжу.

9.2. У випадку внесення змін або доповнень у державні нормативно-правові документи, що регламентують питання цього Положення, відповідні пункти Положення втрачають свою чинність і вступають у дію внесені зміни.

Заява (для здобувачів) щодо самостійності виконання курсової роботи

ЗАЯВА

Я, _____
(Прізвище, ім'я та по батькові)

Студент _____

_____ (форма навчання, освітньо-професійна програма, курс, група)

заявляю: моя курсова робота на тему _____

_____ (назва роботи)

виконана самостійно і в ній не міститься елементів плагіату. Всі запозичення з друкованих та електронних джерел, а також із захищених раніше письмових робіт мають відповідні посилання. Я ознайомлений(а) з діючим Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату, згідно з яким виявлення плагіату є підставою для відмови в допуску курсової роботи до захисту та застосування дисциплінарних заходів.

_____ (підпис)

ДОВІДКА

про перевірку творчої роботи (проєкту) на наявність плагіату

Автор роботи: _____

Назва роботи: _____

Відділення: _____

Освітньо-професійна програма: _____

Науковий керівник: _____

Результати перевірки: _____

Максимальний збіг з одним документом:

Помилка у документі:

Наявність у документі Сумарний збіг по базі даних

Символи Лексеми Символи Лексеми

Висновок: _____

Заступник

директора з навчальної роботи _____

Дата: _____ 20__ р.